

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Sensoari neatenate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.
INSEERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuluri:
In Viena: M. Dukas, H. Henrich
Schalek, Rudolf Moss, A. Oppel
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Lammner; In Budapesta: A. F.
Goldberg, K. K. Bernat; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoyn & Lohmann.
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în ziua care dă.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din arară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dămii în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 52.

Brașov, Mercuri, 6 (18) Martie

1896.

Jocul de cărți în casine.

Casinele, cari după firea lor ar trebui să fiă tot atâtea centre de cultură, unde să se cultive bunele moravuri și să se nobilizeze viața socială, au început să degenereze în mare parte la nisele conventicule de cartofori, unde se ruinează avere și sănătate, se pierde timp prețios, se cultivă patimele și se pricinuesc nenorocirea familiilor.

Acastă constatare o fac așă aproape toate foile unguresci din Budapesta, cari din incidentul casului întâmplat de curând cu un nepot al ministrului unguresc de comerț, despre care vorbim mai jos, publică articuli lungi de fond, în cari se ved nevoite a constata, că demoralizația a prins rădăcină afunde în toate stratele societății unguresci, ăr patima jocului de cărți în special a luat dimensiuni îngrijitoare.

Intr'un loc aușă, că cineva a defraudat pentru ca să-și plătescă datoria făcută în cărți, într'alt loc te pomenescă, că cineva se sinucide pentru-că și-a pierdut averea în cărți; al treilea e timbrat ca om de nimic pentru-că n'a corăspuns îndatoririlor „cavaleresci” ale societății cartofore. Câte atacuri, animosități, iritațiuni; câte invrăjbirii, certe și supărări nu se întâmplă ore la cărți în fiă-care și? Și cu toate acestea ce vedem?

Vedem, că jocul de cărți a devenit astăși la modă, pe care nu se genază a-o practica în public și fără nici o genă chiar dintre cei mai aleși membri ai societății, cari prin inteligența, etatea și poziția lor ar fi chiămați de-a premerge cu bune exemple tinerimei și de-a fi propovăduitorii moralei în societate.

Ca toate patimele rele, așa și patima jocului de cărți s'a deslănușit mai întâi în capitale, de-acolo s'a revărsat peste orașele din pro-

vinciă și la urmă a ajuns până și în bordeele țărănesci.

Dureros este, că această bolă molipsitoare se propagă în societate chiar și prin intermediul casinelor, pe cari unii dintre cei ce le cercetază s'au obișnuit a-le considera ca pe nisele cluburi anume înființate pentru jocul de cărți. Venitul cel mai mare al multor casine îl formază cărțile, ba încă înainte de-a înființa o casină, întemeiatorii ei au în vedere venitul din cărți, la care contază ca la un principal isvor de venit pentru acoperirea cheltuelilor de întreținere a respectivei casine.

Așa se cultivă patima jocului de cărți în societate. Casinele au devenit un adăpost public al acestei bóle molipsitoare, așa că mulți dintre aceia, cari ar dori să găsească în casină un moment de recreația folositoare, nu-l află; c conversația de dai Dómne nu aude; o vorbă mai cum se cade n'are cu cine schimbă, căci ómenii, a căror societate o caută ei, sunt înșirați la masa verde, unde într'un răsuflet și cu încordare imblătesc la cele 32 de „biblii” ale lor, așa că din lipsa de societate, seu trebuie să-și iai pălăria și să părăsescă casina, seu să te apuci de „chibit”, care pentru cei „nelnvețați” constituie o minunată școlă pentru a-și însuși această patimă, introducându-se și ei în cunoșcerea acestei meserii.

Dacă pentru Unguri, cum constată astăși foile unguresci, această bolă constituie un pericol, póte pentru-că ei sunt în general mai accesibili pentru patimi și extravaganțe, apoi cu atât mai virtos noi trebuie să dăm atențiune acestei bóle, atât de incubate în capitalele mari, și să căutăm a feri de ea societățile noastre romănesci.

Avem puține puteri cu o inteligență superiără; aceste puține, câte le avem, sunt și ele fórte apăsate

de grăua luptă pentru susținerea propriei, ăr puținele ore libere, de cari mai pot dispune, sunt reclamate de nenumăratele trebuințe ale cauzelor noastre publice și naționale, a căror conducere este în mâna lor.

In astfel de împrejurări, pot Ungurii să-și permită luxul, de-a risipi timp și avere cu jocul de cărți, căci ei și numai ei sunt așă fii răsfațați ai statului, dér nu este ertat să-și permită acest lux frunțașii societății noastre dela orașe, ca și dela sate, căci pe umerii lor zac mulțime de datorințe mari și sfinte, față de cauzele noastre publice, cari sunt avizate exclusiv la îngrijirea lor și cari nu le dau și nu este ertat să le dea răgaz pentru astfel de perderi de timp.

Casinele romănesci, puține, câte le avem, trebuie să fiă scutite de acele obiceiuri scandalóse și desastruóse, ce le vedem în casinele sburdalnicilor corifei de prin Budapesta, căci pentru noi ele sunt în multe casuri aproape singurele centre ale vieții noastre sociale și culturale, de unde are să se dea avânt la toate pornirile noastre bune.

Jocul de cărți este însă o plagă, care suprimă avântul nobil al societății și împedecă activitatea acesteia. De aceea noi nu trebuie să așteptăm până se vor aduce legi pentru restrângerea jocului de cărți, cum proiectază anumiți membri ai parlamentului ungar, ci trebuie să ferim de timpuriu societățile noastre de această patimă, mai ales însă să ferim casinele, căci ele au o chiămare înaltă și mult folositoare în mijlocul nostru.

CRONICA POLITICA.

— 5 (17) Martie.

O scire telegrafică din Bucuresci, spune, că în ședința dela 14 Martie, Senatul român a făcut o manifestațiune pentru

regele Italiei Umberto. Mai mulți senatori au făcut propunerea, ca din incidentul onomasticeii regelui italian, membri Senatului să manifesteze prin ridicare. Ministrul președinte Sturdza s'a alăturat și el la această propunere și, căci România își va aduce tot-deuna cu recunoștință aminte de marile servicii, ce le-a făcut Victor Emanuel cauzei române și de bună-voința, ce Italia a manifestat tot-deuna față de România. Senatorii s'au ridicat din locurile lor și au strigat: „Trăescă Italia! Trăescă regele Umberto!”

„Epoca” din Bucuresci publică o corespondență din Tulcea, arătând tendințele Bulgarilor față de Dobrogea, provincia lui Mircea cel mare, care s'a încorporat României după ultimul războiu. La epocă memorabile pentru Bulgari, dice corespondența, cetățenii români din Tulcea de origine bulgară au adresat prințului și guvernului bulgar o telegramă de felicitare, exprimându-și devotamentul întocmai ca nisele buni supuși. Cu ocazia convertirii prințului Boris, comitetul bulgar din Tulcea a făcut să se oficieze un Te Deum, asistând poporațiunea bulgară și la care au invitat și clerul român de la catedrală. După serviciul divin s'a dat un banchet, la care supușii români au golit păhare în sănătatea prințului Boris și a guvernului bulgar. Atunci un preot român, scandalizat luă cuvântul, încercând să protesteze, dér numai decât unul din profesorii dela gimnaziul bulgăresc a impus tăcere preotului român, declarând în aușul tuturor, că Bulgarii păstrază Românilor cele mai bune sentimente și așteptă impaciență, ca Români să revindece o provincie astăși supusă puterii străine, pentru-ca și ei (Bulgarii) se revindece Dobrogea. Corespondentul „Epocăi” se adresază apoi către ministrul-președinte Sturdza întrebându-l, dacă socotescă d-sa, că Români Ardeleni pe cari i-a expulsat când era la putere, ca așă, au comis un act mai grav decât profesorul bulgar, care provocă la irredentism pe Bulgarii supuși statului român?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Mania de-a scrie.

De A. Löwenstein.

Fotografia, telegrafia, stenografia sunt copiii cei mai însemnați ai timpului nostru. La aceștia mai sunt a se adăuge — *polygrafia*, căci stăm așă sub domnia unui *polygrafism* nelnvingibil.

Bóla epidemica a timpului e mania de a scrie. Tot cel ce știe scrie — scrie; și acela, care n'a știut scrie nici-odată, încă scrie. Durere, nu-i mai nici un secret, că pe câmpul literaturii pesc și hoi. Precum odată dam tot de soldați, așă dam tot de literați; vorba celuia: de vrei să dai într'un câne, nimerescă un scriitor. Nu scriem, pentru că am avé chiămarea de a scrie, ci pentru-că nu avem altă chiămare, altă aplicare. Cel ce și-a greșit chiămarea antropologică, trece în ceta *dobitocelor purtătoare de penă*.

Până acum scrisul era monopolul celor aleși, ei constituiau o corporațiune, o

castă, în care nu era iertat să între vr'un profan. Acum însă păretele despărțitor a cădut și fiă-care creier crede a avea nu numai dreptul, ci și datorița de a-și espropria cugetele sale în foiosul contimpuranilor și a posterității.

„Non multa, sed multum” era parola vechilor Romani. Așă parola profesiunii de autor e întorsă: „Non multum, sed multa”. Mai înainte scriau puțin și mult, acum scriu mulți, dér — puțin. Sunt mai mult icóne momentane ale fotografiei literare.

Mai de mult era scrisul o atacere literară en detail, acum e o afacere zelóasă en gros, — e vapcrul modern, cu care se fabrică, deși fabricatul de multe-ori reprezintă numai o forță de cal. Articuli, diare, broșuri, cărți etc., cresc ca bureții în agrul literar, care însă de multe-ori se prefăce cu grăbire într'un cimiter.

Așa e cerul literar: plin de sóre și de stele mari și mici, cari lasă să lumineze lumina lor, deși analiza spectrală critică va puté descoperi în ele mai multe pete, decât sare și piper. Sunt destui ómeni, literați și neliterați, cari consideră scrisul —

pare că ar fi o *căsătorie civilă* — nu numai ca un lucru facultativ, ci chiar obligator. *Facultas docendi* s'a înlocuit cu *facultas scribendi*.

Precum știința, așa și arta, trimite din florăria ei frunze și fructe la esposiția literară, și mai mult trimete încă *beiletristica*, care însă e mai puțin *belle*, decât *tristă*.

Mai în tot omul maiorean e incubat un autor mic. Nu se nasce spre a fi autor, ci este de-a dreptul născut autor. Fiă-care om, ce are gimnaziul la spate și viața în față, se ține îndreptățit a-și descărca inima, a construi gândurile și simțemintele sale clasice în poesi de trei și de patru picior și a-și face petrecere confidențială cu musele. Mai fiă-care bărbat cu ceva carte, neeschidând nici chiar femeile, își are poeticul său cal de călărit, pe care îl nutrește, îl neteșce și din când în când îl scóte la aer liber.

Iubirea și vinul,
Seninul,
Curagiul, bunața,
Juneta,

Róua dimineții,
Muschiul și bureții,
Asurul primăverii,
Muscuțele verii,
Rosa și isvorul,
Plănsul și amorul,
Priveghitóre și graur,
Soóte pe Pegasus din staur.

Ce scurt de vedere a fost tatăl Horațiu, când a formulat axioma: *Nonum deditur in anum*, de-a ține adevă un manuscript nouă ani în cutia mesei și a-l lăsa să se cocă încet-încet sub mâna pilei. Astăși nimeni nu mai ține la sine pe fiul său cel mai iubit și desmierdat nouă ani, ba nici nouă luni; fórte puțin sunt, cari îl țin nouă săptămâni, că dóră ce vrei? nouă săptămâni, nouă zile chiar sunt mai totdeuna de ajuns spre a scrie un roman de trei tomuri, ăr pe acest fét ideal, adesea însă fără idei îmbrăcat în vestmintele lui tipice seu stereotipe, a'l și scóte numai decât în lumea mare.

șianu.

Jorju Maior.

Situația din Africa este de fapt foarte interesantă. Englezii se pregătesc la o expediție în Sudan, Italianii se târguesc cu Menelik asupra păcii, și încă în mod serios. În scurt timp se va sosi, ce e cu Africa, mai ales, că diplomația încă se ocupă serios cu această chestiune. O telegramă din Viena spune, că ambasadorul italian de acolo, contele, *Nigra* a plecat la Roma chemat de ministrul său de externe. La 14 Martie el a avut o lungă convorbire cu contele *Goluchowski*, care tocmai se reintorsese dela Berlin. Despre tratativele de pace cu Menelik „*Corriere della Sera*” dice, că cel puțin de-ocamdată nu se va mai face în Africa nici o acțiune belică, fiindcă se crede într-o apropiată pace. Cu toate acestea oficiosele italiene declară de nebasată scirea din Paris, că Italianii ar fi evacuat Asmara și s'ar fi retras în Massauah.

Cestiunea Macedoniei.

Sub titlul acesta „*Zina*” de Duminecă scrie:

Cestiunea Macedoniei a revenit în discuție și de astă dată cu mai multă furie, ca în totdeauna. Trebuie să recunoștem, că la noi în țară, nici o cestiune ori-cât de gravă ar fi, nu pasionază lumea, decât ea nu dă naștere unui conflict cu guvernul.

Sunt ani de zile de când se vorbește prin presă de isprăvile lui Mărgărit și nimic din cele ce se publică azi nu este nou. Intrigile inspectorului au început să fie date pe față dela 1882, de când a închis gimnasiul din Bitolia. De atunci se întorc, în fiș-oare an în țară și reclame ministrului instrucției contra lui Mărgărit, profesorii din Macedonia. Cercetați arhivele ministerului instrucției și veți vedea, că sunt dosare întregi de petiții și memorii.

Mărgărit însă a știut în totdeauna să înlăture anchetele, să domolească pe miniștri și să-i asigure, că el e apostolul românismului și că acei cari reclamă în contra lui sunt trădători ai cauzei naționale.

Când se îngroșau lucrurile și mai mult, trimetea o telegramă prin care anunță ca: numai grație providinței a scăpat de glonțele unui ucigaș!

Situațiile acestea teatrale au avut de multe-ori efect. Și ele au permis lui Mărgărit să calomnieze pe cei mai buni Români și câte-odată chiar să-i prezinte ca criminali în fața autorităților turcesce. Nu unul, nu doi dintre conducătorii Românilor macedoneni au fost virțiți în temnițe din cauza intrigilor lui Mărgărit.

Și decât totă lupta lui Mărgărit nu ar avé ca rezultat — în rău — pentru cestiunea Macedoniei decât măncarea subvenției, ce i-se dă pentru întreținerea școlilor, lucrul nu ar fi de o așa mare gravitate. Dér e ceva și mai grav. Mărgărit prin atitudinea lui în loc să apropie pe Românii macedoneni de România, i-a îndepărtat, și să fim siguri, că în fața unor complicații serioase în Macedonia noi vom fi desarmați față de Bulgari.

Românii deși inamici ai Bulgarilor și Grecilor, cu toate că își dau perfect de bine seama cari sunt interesele lor, nu vor pute să opue o rezistență serioasă pentru-că în loc să fie uniți ei sunt desbinați.

Bulgarii luptă în Macedonia mult mai de curând ca noi, cu toate acestea ei sunt în stare să facă manifestații mari și serioase în interesul cauzei lor. Pentru ce? Pentru că Stambulov nu a dat în Macedonia situația unui singur om și încă și acele incorect, el a trimis acolo ca profesori, pe cei mai încercați și mai înfocați patrioți.

Toți revoluționarii, toți acei cari complotau, trebuiau să alégă între arest și profesoral în Macedonia. Omenii aceștia din firea lor omeni de luptă, când n'au mai putut să lupte în contra lui Stambulov, s'au pus să lupte pentru deșteptarea simțului național la Bulgarii din Macedonia.

Bulgarii au fost capabili să facă în Macedonia o mișcare cu arma, noi nu putem decât să facem un fel de manifestații, pentru a arăta voința unui popor întreg de a se lupta.

Prigonirea pentru subscrierea „Manifestului.”

„*Tribuna*” de azi publica *procesul verbal și sentința*, ce s'au luat și pronunțat la căpitanatul de poliție a Sibiului contra d-lui Dr. Ioan Rațiu, pentru pretinsa călcare a ordinațiunii ministeriale din Iunie 1894.

La *procesul verbal* Dr. I. Rațiu a declarat următoarele:

Recunosc, că am subscris *Manifestul* apărut în nrol 27 al „*Tribunei*” din 16 l. c. și că am dispus publicarea aceluia, după ce proiectul împreună cu o comitivă îl trimiseseam înainte de publicare spre cetire și subscriere și celorlalți membri ai comitetului central executiv osândiți în *procesul Memorandului* și pe urmă grațiați.

Protestez însă în contra voinței de a căuta și a considera o călcare a ordinațiunii ministeriale de interne din 16 Iunie 1894 nr. 321 res., căci în sensul ordinațiunii citate este numai deocamdată sistată activitatea partidului național român, dér comitetul central executiv nu este dizolvat, ba după părerea mea acest comitet trebuie să lucreze și esiste mai departe, pentru-ca bună-ora să ducă în deplinire organizațiunea cerută de înaltul minister reg. de interne pe baza unor statute încuviințându și ca să creze astfel așa numita basă legală pentru partidul național român. Aci trebuie să observ, că dela exmiterea ordinului amintit nu s'a mai ținut nici o conferență a partidului național român și că adunarea ținută în Sibiu nu a fost decât o adunare populară.

După cetire:

Fasiunile mele sunt corect luate la protocol. *Dr. Rațiu*

După acesta se pronunță următoarea

Sentință:

Dr. Ioan Rațiu, avocat, de 67 ani, gr. cat., tată a trei copii, acusat pentru călcarea ordinului înaltului minister reg. ung. de interne din 16 Iunie 1894 nr. 321 res. săvârșită prin subscrierea și publicarea „*Manifestului*” din numărul 27 al „*Tribunei*” dela 16 l. c., dovedind astfel activitatea partidului național român resp. a comitetului central executiv — se declară de vinovat și se condamnă pe baza ordinului înaltului minister reg. ung. de interne cu data de 7 Decemvre 1894 nr. 1488 res. la solvirea amendei de 100 fl. în favorul scopurilor indicate în art. de lege XXVII. ex. 1892, la 10 zile arest pe lângă susținerea proprie, precum și la suportarea eventualelor spese de execuțiune. Este obligat tot-odată a solvi amenda în bani în decurs de 15 zile dela ajungerea la valoare de drept a acestei sentințe, aplicându-se altom execuțiunea, — care amendă însă în lipsă de venit pôte fi schimbată în alte 10 zile arest. În același timp este silit a-și face pedepsa în temniță, la ceea ce în oas de nesupunere va fi constrins prin forță.

În contra acestei sentințe se pôte recura în timp de 3 zile.

Motive.

Starea subiectivă și obiectivă a faptului este confirmată prin faptul subscrierii și a publicării *manifestului*, prin conținutul aceluia, prin fasiunea protocolară a acusatului, ér obiectiunile acusatului, că numai activitatea partidului național român este oprită, nu însă și a comitetului central executiv, nu pot fi luate în considerare, din motiv că partidul și comitetul formeză un ce nedespărțit și prin sistarea partidului se vede de sine sistată resp. oprită și activitatea comitetului executiv (eingestellt, beziehungsweise verboten er scheint).

Ca împregiurare agravantă a trebuit să se considere faptul, că publicarea *manifestului* a fost inițiată și pricinuită de însuși acusatul, care apoi însuși a trimis proiectul *manifestului*, în calitate de chiar president al comitetului național, spre subscriere și celorlalți membri grațiați ai acestui comitet.

d. u. s.

Simonis m. p.,
căpitan de poliție.

Față de cuprinsul acestei sentințe publicate mă declar de nemulțămît și anunț recursul meu în contra aceleia. *Dr. Rațiu.*

„Teatrul scandalelor europene.”

O generală nemulțămire domnesce de sus până jos în societatea mai de Dómne-ajută a compatrioților noștri maghiari, vędând scandalurile ce se petrec între „*nașii*” națiunii și cetind despre corupțiunile și înșelătoriile, ce ies mereu la ivelă tocmai acum când ei se pregătesc a jubila năvălirea lor în această țără.

De câte-va zile țările unguresci din Budapesta sunt pline de soiri de senzații asupra unei afaori de duel și a unei înșelătorii, săvârșită de-un anumit Daniel Iozsef, rudeniă cu actualul ministru de comerț cu ocaziunea unui joc de cărți. Despre aceasta, raportăm la alt loc al numărului nostru de azi.

Se vedem însă, ce dice pressa ungurescă.

„*Alkotmány*” scrie între altele: „De zile întregi *Ungaria este teatrul scandalelor europene*. Tóte au legătură cu sistemul de guvernare. Întrégă lumea vorbește despre Ungaria, unde *panamele* fac reclamă mileniului. Numai în cele 24 ore din urmă trei astfel de incidente dau nutremânt iubitorilor de senzații... Astfel serbeză *liberala Ungaria* luna lui Martie...”

„*Budapesti Hirlap*” scrie: „*Prin noroii și murdării înotăm cătră măręta noastră serbare*. Ore națiunea, care serbătorește, rămân-va curată de ele?... În Ungaria omul își apără azi ouărea și pozițiunea socială cu pistolul. Intocmai ca pe timpul dreptului pumnului, nu e consult (în Ungaria) a umbra nici chiar pe stradă fără armă, cel mai puțin însă în parlament, ori în casină. Nici-odată omul nu pôte sci, când ajunge se stea înaintea țevei pistolului...”

SCRIRILE ZILEI.

— 5 (17) Martie.

Congregațiunea comitatului Hunedóra. În 24 Martie a. c. va fi ărăși o adunare generală ordinară a reprezentanței comitatului Hunedóra. 49 de obiecte sunt puse la ordinea zilei. După cum ni-se comunică, între aceste obiecte este cu deosebire unul, care desigur va da naștere la viue discuțiuni. Nemeșii Unguri hunedoreni vreu adevă să pună la cale o pregătire deosebită pentru o *ședință festivă* a congregeției comitatense din incidentul mileniului. Afară de acesta între obiectele, ce au să fie deabătute, sunt mai multe ordinațiuni ministeriale de mare importanță, socotile de pe anul 1895 și bugetul pe anul 1896, apoi mai vine și votarea asupra unui *imprumut* de 100,000 fl. pentru ridicarea unui pod de fier peste Mureș; petițiunii ale foștilor grănițeri pentru *păduri și răscumpărarea regaliilor*. Membrii români ai congregeției să fie deci pe pază la postul lor, și să aperse bine pregătiți și solidari la vintorea congregeția interesele mult încercatului popor hunedorean.

— 0 —

Academia Română ca premiantă.

„*Tribuna*” de azi, sub titlul „*Videant Consules*”, spune că Eugen Brote are depusă la Academia Română din Bucuresci spre premiare o carte intitulată „*Cestiunea română din Ungaria și Transilvania*”, și adauge, că din locuri mai înalte se fac mari stăruințe pe lângă academicieni pentru a-se asigura premiul acestei scrieri. Arată apoi numitul țiar, că scirea amintită are câteva însușiri bune: partea statistică, ore care concesiune de stil etc. Ea însă nu conține nimic original, în scurt este o compilație; ba autorul pe unele locuri alunecă în polemică tendențioasă și e de un subiectivism prea bătător la ochi. Afară de acesta parte cea mai mare anexele sunt acte și documente dintre cari mai tóte au fost deja publicate. Dér chiar se n'abă această carte nici un defect — dice „*Tribuna*” — întrebarea este: se cuvine ore, se pôte ore, ca Academia Română să premieze opera

„*diplomatuului*” din Rășinari? Nu! De o miie de ori nu! răspunde „*Tribuna*”. Academia Română nu pôte să premieze opera unui asemenea om, căci decât ar premia pe Brote, nu vede pentru-ce n'ar premia pe și Moldovău Gergely.

— 0 —

Papa și încoronarea din Moscova. Din Viena se comunică, că Papa va fi reprezentat la încoronarea din Moscova prin nunciul *Agliardi*, renunțând la intenția primă de-a trimite un cardinal, ca reprezentant; acesta din cauza trecerei lui Boris la religia ortodoxă.

— 0 —

Ministrul Fejérváry în Viena. Oficiosa „*M. E.*” spune, că ministrul de honveți br. Fejérváry va merge săptămâna acesta la Viena, ca să raporteze monarhului despre incidentul cu Kasics.

— 0 —

Procesele de despărțire. Cetim în „*Fóia diecesană*”. În procesul de despărțire îndreptat din partea Românilor din *Ciacova* contra coreligionarilor lor Serbi tot de acolo, a adus sentință finală Curia din Budapesta, împărțind averea comună bisericească astfel: biserica în preț de 13.400 fl., o casă mare în valoare de 20.173 fl., odăjdiile sfinte aflate în interiorul bisericii apoi mai multe intravilane, pământuri bisericesci și cimiterul, le primesc Serbii în natură, sunt datorți însă să plătescă Românilor jumătate din valoarea staverită, în cinci ani de zile, în câte cinci rate egale. Români primesc apoi în natură altă casă în valoare de 7000 fl., și nisce pământuri, sunt însă asemenea datorți să rebonifice Serbilor jumătate din valoarea lor tot în restimp de cinci ani. Edificiul școlar, în care au loc ambele școle confesionale, cea română și serbă, apoi sesiunile parohiale vor forma și mai departe proprietatea comună în proporțiuni egale. Ce privește pretensiunile și banii gata ai bisericii, cum și eventuale sarcine, cu cari ar fi îngreunată averea, actele procesului nu au fost pe deplin instruite; în această direcțiune deci Curia nu s'a putut pronunța, oi a ordonat pertractare supletcriă, carea se va ține la tribunalul regeso din Budapesta. Tot în înțelesul acesta a adus Curia sentința și în procesul de despărțire din Margita-mare, unde Românilor li-s'a făcut parte jumătate din întreaga avere bisericească.

— 0 —

Corone eterne. Dómna Susana Laszlo cu ocaziunea parastasului și pomenirii din 3 (15) Martie a. c., a scumpului său soț George Laszlo president de Tribunal a remis subsemnatului Comitet parochial în locul unei corone peritóre pe mormânt, *dece florini v. a.*, drept corónă neperitóre, contribuțiune la fondul pentru școlarii români seraci, înființat în memoria iubiților răposai. Să chiteză această sumă în acest mod și se arată, că s'a adaus la numitul fond. Brașov, 4 (16) Martie 1896. *Comitetul parochial român gr. or. din cetatea Brașovului.*

— 0 —

Îmulțirea salariului la armată. *Diarul „Neues Wiener Tagblatt”* aduce o scire, ce dice, că a primit-o din isvor vrednic de cređut, despre îmulțirea salariului ofierilor dela armata comună. Salariile se vor îmulți în modul următor: Sublocotenenților li se vor urca plata dela 600 fl. la 720 fl. anual; Locotenenților dela 720, la 900 fl.; Căpitanilor ol. II dela 900, la 1200 fl.; Căpitanilor ol. I dela 1200, la 1600 fl. Acei căpitan, cari servesc mai mult ca dece ani la miliția, în loc de 1320 fl. vor căpăta 1800 fl. Majorilor li se vor urca plata dela 1680 la 2600 fl., Sub-coloneli se vor împărți în două clase, cei de clasa I vor căpăta o plată de 3000 fl., ér cei de clasa a II 2600 fl. Colonelilor dela 3000 fl. li se vor urca plata la 3600 fl. anual. Salariul generalilor va rămână tot ca până acum. Adausul la salariul de serviciu însă, de care până acum se împărțeau numai comandanți de corp, pe vintor se va da și ofierilor de stat major și generalilor împărțiți la trupe și anume: Comandanții de corp vor căpăta un adaus la salar de 4800 fl.; Comandanții de divizie 1600 fl.; Co-

mandanții de brigadă 1200 fl.; Colonelii 800 fl. și comandanții batalionelor de sine stătătoare 480 fl.

—o—

Censură de avocat. Ni se scrie, că d-l Dr. *Stefan Morariu* a depus dăile acestea cu succes cenzura de avocat în M.-Oșorhei, obținând diploma advocațională. — Felicitările noastre!

—o—

Visite demonstrative. Din Budapesta i se telegrafiază lui „Kolozvár“, că mai mulți membri ai elitei maghiare de-acolo au făcut, împreună cu nevestele lor, visite d-nei Banffy, voind prin aceasta să-i dea o satisfacție pentru faimele răspândite în public față de ea. Se dăce tot-odată în amintita telegramă, că în număröse locuri damele maghiare se pregătesc a da satisfacțiune soției lui Banffy. — Cam slăbută mângâiere pentru Banffy, decât lucrurile au ajuns până la atâta. În telegramă nu se amintesc pe nume nici unul dintre acei membri ai „elitei“ maghiare, cari au făcut visite d-nei Banffy. Nu se poate ști deci, decât au fost printre aceștia și conți și baroni veritabili, ori că au fost numai de cei fabricați de Banffy, ori poate că n-au fost nici de aceștia.

—o—

Directia generală a telegrafelor și poștelor din România a depus la ministerul de interne un proiect de lege pentru modificarea următoarelor articole din legea de exploatare a telegrafului și poștelor: a) Reducerea taxei diarelor la o centimă de număr, ér când sunt mai multe numere într'un pachet, taxarea să se facă cu 1 jum. centimă de fiă-care 50 grame, în loc de 3 centime, precum se tasază azi; b) Scrisorile nefrancate adresate soldaților și gradelor inferioare nu vor mai fi supuse la o supra taxă; c) Taxa probelor de cereale trimise prin poștă și prevădută în lege pentru greutatea de 350 grame, să fiă aceeași și pentru probele în greutate de 1 kilogram.

—o—

Industria zaharină în România. Cetim în „Curierul Financiar“ din București: Se știe, că o bună parte din solul României se pretzază perfect de bine la cultura sfecei pentru fabricațiunea zahărului; se mai știe de asemenea, că fabrica de zahăr dela Săscut a fratilor Elias merge destul de bine, dér că pentru a satisface întreaga consumațiune a țării, mai e nevoie de crearea și a altor fabrici în diverse regiuni ale țării; se mai știe în fine, că, de când cu scăderea prețurilor cerealelor, înființarea de industrii serioase în legătură cu solul nostru, se impune, ca un ce indispensabil, atât pentru a deschide nouă resurse agriculturii, cât și pentru a face să rămâie în țară aurul, ce suntem siliți a trimite streinătății pentru produsele ce se importază la noi. Tôte acestea fiind bine cunoscute și de public și de omenii noștri de stat, aflăm că d. Ministru Palladi a luat în mână afacerea, și oă în acest moment se ocupă a studia în deamănunt cestiunea, pentru a puté presenta Camerilor un proiect de lege pentru industria zaharină în România. Acastă industriă ne fiind în destul de protegiată de legea pentru favorisarea industriei naționale, proiectul d-lui Ministru Palladi vine la timp să așeze industria zaharină în România pe baze solide astfel ca să se potă serios întemeia și prospera în folosul agriculturii noastre și al prosperității noastre economice și financiare.

Incă un scandal.

În tótă pressa unghurească d-n țără și în tôte cercurile alese ale societății unghuresci formeză de câte-va zile viu obiect de discuțiune un scandal pe cât de rușinos, pe atât de sensational, ce s'a petrecut între jucătorii de cărți dela așa dusa casinó regnicolară din Budapesta.

Vorba e aici despre membrul uneia dintre cele mai distinse și mai bogate familii unghuresci, despre *Daniel Jozsef*, care are un frate fișpan, alt frate deputat dietal și este tot-odată nepot al ministrului unghuresc de comerț.

Acest nepot al ministrului este un cartofor pasionat și a început încă de mult să atragă atențiunea celor din jur prin faptul, că el regulat câștiga, pe când ceilalți, cari jucau cu el, pierdeau sume mari. Se șoptea, că el face înșelătorii. Asume la jocul așa numit „două-dec și unu“ el începea să jöce în tot-déuna atunci, când vre-unul dintre tovarășii de joc avea să „retereze“ cu o „banca“ mare. El de-odată se arunca atunci la joc și cerea cartele pe „banca“ întrégă, ceea ce avea drept să facă, decât putea pune pe masă o sumă de același preț, ca cea din banca. Fiind-oă câștiga, tovarășii săi se iritau și riscuau sume și mai mari pentru de-a se despăgubi, ér când banca devenia mare, Daniel din nou striga un „hop“ și banca era a lui. Juca la sigur omul, deore-ce în ascuns așeza cărțile de joc ast-fel, ca să câștige.

Așa se bănuia în societatea cartoforilor, dintre cari se înțeleșeră câțiva să-l urmărească. Ocaziune la asta li-s'a și dat încă în séra următoare. Jucau „21“ baronul Majthényi Béla, Rudnyánszky László, Balász Barna, Dr. Koszta Emil și Justh Béla. Banca începea de obicei cu 25—50 fl. Când Daniel Jozsef a intrat în joc, Justh Béla se pregătea să retereze cu banca, care se suise la 780 fl. Daniel însă, care înainte fusese timp mai îndelungat afară, strigă de-odată: Iau banca! și cu o mână scöse din busunar o hărtia de 1000 fl, ér cu cealaltă mână luă de pe altă masă o părechă de cărți, le puse pe masă înaintea sa și le ridică, în același timp se făcu că întreabă: cât este banca? De-odată cu această întrebare însă puse cărțile jos, dér fără a-le mesteca. Urmă jocul: baronul Meszlényi, fiind-oă primi o carte bună, ceru 120 fl., dér îi pierdu. Ceilalți de-ase-menea pierdură, ér Daniel câștiga banca.

Atunci toți cei dela masă se ridicară, ér Daniel, perplex, rămase singur la masă.

Cei patru tovarășii ai săi îi trimiseră după aceea o epistolă, în care-l provocară, ca în timp de 24 ore să se retragă atât dela „Örszágos Kaszino“, cât și dela „Park-klub“, oăci altfel înșelătorii comisă de el o vor aduce înaintea comitetului oasinei. La asta Daniel răspunse prin aceea, că pe toți patru îi provocă la duel.

Martorii ambelor părți se învoiră, ca afacerea să se aducă înaintea unui juriu de onóre, ceea-ce s'a și făcut.

Juriul, presidat de contele Eszterházy Mihály, a anunțat în casină sentința, după care „darea, ori primirea unei satisfacțiuni în cazul de față nu poté avé loc“. Acăsta era pentru Daniel o sentință de mörte. Toți cei din casină se depărțară deprimați și curënd după aceea se vorbea în întreg orașul, că Daniel e pierdut.

Lui Daniel i-s'a comunicat sentința prin Papp Géza, unul dintre secundanții săi. „Jozsi“, îi dăce el, „pe tine te-au des-qualificat“.

— „Ce să fac acum?“ întrebă Daniel.

— „Impușcă-te!“ fú răspunsul. Atunci Daniel, despre care se dăce că a lăcrimat, eși și se sui în trăsură dăcend: „Mi voiți să face datoria“.

Curënd după asta, Papp Géza făcu o vizită lui Daniel, pe care îl află la masă scriindu-și testamentul. Într'o odată învecinată zăcea bolnavă mamă-sa, pe care soirea despre cele întâmplare cu fiul său o rösturnă la pat. Deputatul Daniel Pál, un frate al lui Jozsef, se bolnăvi de asemenea, încât medicii steteau tot lângă el. Celalalt frate al lui, adevă fișpanul, căpătă sgărci, de cari sufere și acum.

Membrii familiei l'au impresurat de tôte părțile și nu l'au mai lăsat dintre ei, de temere, că nu cum-va să se sinucidă.

Acăsta s'a întâmplat Sâmbăta trecută. Ce va mai fi, se va vedé.

Între deputați se vorbește, că trebuie să se aducă o lege, prin care să se reguleze patima cartoforiei, să se moralizeze cluburile și cafenelele, și tot-odată să se restringă între anumite margini dreptul juriilor de onóre întru aducerea „sentințelor de mörte“.

Convocare.

Adunarea generală pe 1895 a Renniunei române de gimnastică și cântări nu s'a putut ținea la 3 (15) Martie a. c. din lipsa de membri în numărul recerut de statute. De aceea se convöcă de nou pe *Duminică în 10 (22) Martie a. c. la 10 ore a. m.*, în sala de desemn a școlilor române cu acel adaus, că cu această ocaziune — în înțelesul statutelor — adunarea va lua conluse cu atâți membri câți vor fi prezenți.

Deci Vă rugăm să luați parte în număr cât mai mare.

Brașov, în 5 Martie 1896.

G. Chelaru,
președinte.

I. Murăroiu,
secretar.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Lipova, 1 (13) Martie 1896.

Cu ocaziunea petrecerii de dans, arangiată de damele române din Lipova în favorul copiilor séraci dela școlile române din loc, ținută în 7 (19) Ianuarie c., au binevoit a contribui cu oferte și suprasolviri următorii P. T. D-ni și D-ne:

Vasile Belesiu protopop 6 fl. 73 cr., Moiescu M. (Bucuresci) 5 fl. 5 cr., I. P. S. D-n Dezevffy Sandor episcop rom. cat. (Timișóra), Il. D-ni Zeno Mocioni, Isif Gall, câte 5 fl., Dómna Seala, David, Iacabfi, Ioan Suciu (Comloș), Dr. Suciu (Arad), Gustav Vanay not. public, Voicu Hamsea, Ioan Crișan (Căpruța), I. Buji (Zam) câte 3 fl., Ioan Maximilian (Stupin), Toma Găletar (Cella), Nic. Garoiu (Zérnești), Eliá Trăilă (Timișóra), Dr. Bradean (Bozoviciu), Fogorassi Balint preot ev., Iacob de Rațiu, V. Debelean, fam. Scheffer, Gavr. Bene, Hodagiu, Ioan Belesiu, (Odvos), I. Lucaciu, I. Herbai (Arad), Livius Tămăsdan (Arad), Iulia Dojee, Sohvarz Aumin, Franz Hagelman, Căpitan Goruneanu (Bucuresci) câte 2 fl., Ios. Suciu, Dr. Liv. Marou, Ioan Maximilian jun., Sim. Dragoi (Valeamare), Dragancea (Cill), I. Becichiareanu, I. Marcovici, Roman inv. (Radna), D-na Giuchici, Miletie Suciu (Sistaroveț), Dr. Lazar Gebelesiu, fam. Serb, Elena Perin, Corn. Iorgoviciu, fam. Mariensou, I. Plavoșiu, Teod. Cosma, Costi Antonovici, N. Grünzweig, Romul Nestor (Arad), Baroti protopretore, fam. Popovici, Dr. Popescu, G. Saviciu (Nendorf), I. Fogarași, Hermina Deuts, (Sistaroveț), Titu Vuculescu, câte 1 fl., Kriring K., A. Maleșiu, fam. Micula, Konirves Ist. A. Micu (Dorgos) câte 50 cr.

Peste tot s'au încesat 241 fl. 78 cr. Spese: 75 fl. 46 cr., rămâne venit curat 166 fl. 32 cr.

Ne ținem de-o datorință prea plăcută a exprima și pe calea acăsta, tuturor acestor binefăcători mulțămita cea mai sinceră și călduroasă.

Tot-odată rugăm și pe acei P. T. D-ni, cari au luat rolul de arangieri la această petrecere, să primescă mulțămită cordială pentru sucursul dat.

Pentru comitet:

Ecaterina Scalla,
presidentă.

Elena V. Hamsea,
casieră.

SCRIRI ULTIME.

Bucuresci, 16 Martie. Alaltăeri séra cei doi etori școlari, Dr. Christovici și Filip Apostolescu, au plecat de aici acasă în Macedonia. Cu tôte măsurile luate de polițiă, ca să nu se adună lume multă, erau întrunite la gară sute de persoane, între cari mai mulți deputați și senatori. La plecare publicul a izbucnit în stăigăte: „Trăescă Macedonia! Trăescă România! Trăescă pressa!“

Bucuresci, 16 Martie. D. N. Fleva a interelat ađi la Cameră pe ministrii de interne și instrucție asupra situațiunei școlilor române din Macedonia. D. N. Ceaur-Asan s'a asociat la această interpelare.

DIVERSE.

„Motiv de divorț“. În orașul Cincinat s'a ținut la 14 Februarie pertractarea finală într'un proces de divorț förte caracteristic ce a fost contra soției lui *Sheridan*, — o damă inteligentă, care a depus doctoratul în medicină și eserciteză această profesiune. D-l Sheridan s'a căsătorit la 1892. În anii următori soția lui Sheridan s'a bolnăvit, s'a dus acasă la masă-sa în Indiana și aci a născut un copil. După-ce a născut, n'a voit nici de cum să se reîntörcă la soțul ei, și în fine îi scrisese acestuia o epistolă, în care dăce, că ea ca doctor de medicină, numai pentru aceea l'a luat pe el de bărbat, ca să cunoscă prin esperiența propriă bucuriile mamei, deore-ce presupunea, că această esperiență îi va ajuta în chiămarea ei de medic. După ce și-a ajuns scopul, nu mai voeșce să soie de soțul său. În urma acăsta d-l Sheridan s'a văcut silit a intenta proces de divorț contra soției sale.

Originea „bacșigului“. Moda de a se da bacșis se derivă din epoca vechiă clasică. Romanii țineau *Saturnaliile* în tot anul prin 17 și 23 Decemvre, cu care ocaziune își făceau daruri mari unul altuia. Cu privilegiul acesta și servitorii căpétau pöme, colaci și cu deosebire vin. Acăsta cinste, ce se dădea servitorilor mai târziu s'a schimbat în bani; astfel și-a luat începutul obiceiul de a da bacșis, care astăzi e o adevărată dare grea.

Mănușile astăzi și örecând-va. Astăzi „bontonul“ dăce, că la ori-ce ocaziuni trebuie omul să se presente în mănuși. Înainte de asta erau ömenii mai scrupuloși în purtarea mănușilor. În Venetia prin suta a XV singur numai nobililor le erau permise a purta mănuși, ér decât aflau pe altoine-va cu mănuși, acela nu scäpa de pedepsă. Pe timpul lui Ludovic XIV numai la călărit și la vânătoare era iertat să se pörte mănuși. Garda imperială pedestră se pedepșe cu închisöre de cetate, decât purta mănuși. În Anglia s'a introdus mai întâiu mănușile pe timpul reginei Elisabeta; acăsta avënd mâni urite, nici oând nu-și desbrăca mănușile, mai târziu s'a introdus numai la curte, apoi și la ömenii din provincie.

Ținérul Baratieri în Meran. Țiarul din Meran: „*Burggräffler*“ dá următoarele date interesante despre nefericitul comandant al trupelor italiene din ostul Africe: *Barater Oreste* (acesta e numele lui cel adevărat) s'a născut la 1841 în Arco, lângă Codino, în Tirolul de sud; studiile și le-a făcut la gimnasiul din Triest, și mai târziu absolvă școlile medii din Meran, de unde, ca student de-a VII clasă l'a eliminat la 1859 pentru purtare necuviinciosă în biserică. Tatăl generalului, care e din Lajen și se numia Walther von der Vogelweide, se numește lui cel original a fost Brader, care mai întâiu îl schimbă în Barater și mai târziu în Baratieri. Sora cea mai mare a generalului Baratieri de present e călugăriță în Monza, în urma catastrofei, ce a suferit-o trupele italiene sub comanda fratelui ei, zace greu bolnavă. Sora cea mai tinără a lui Baratieri trăeșce în Arco, acăsta a primit din Africa o ladă plină cu mai multe lucruri luate dela Abisinieni ca semn de învingere, tocmai în ziua când primi o telegramă despre catastrofa dela Adua.

Literatură.

În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: *Istoria Patriei*, în legătură cu evenimentele epocale din istoria universală, pentru școlile populare române, de Vasile Goldiș, profesor. Un esemplar 25 cr.

*

Povestiri de *Petra-Petrescu* à 80 cr. francate. De vëndare la administrația noastră.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pietei Braşov.

Din 17 Martie 1896.

Banconote rom. Camp.	9.50	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.49
Napoleon-d'ori Cump.	9.53	Vënd.	9.57
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble rusesti Cump.	1.27 1/2	Vënd.	1.28
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	59.05
Lire turoesci Cump.	10.70	Vënd.	10.90
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Martie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.15
Renta de corone ung. 4%	98.90
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—
Impr. căil. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone.	97.—
Imprum. ung. cu premii.	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	145.—
Renta de hârtie austr.	100.95
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	122.45
Losuri din 860	148.50
Acții de ale Băncii austro-ungară.	993.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	415.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	377.75
Napoleoniori.	9.57
Mărci imperiale germane	58.97 1/2
London vista	120.70

Paris vista	43.87 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	43.70

Se caută

un administrator pentru o moșie situată lângă Predeal în România, care să aibă întinsă cunoștință de agricultură. Să preferă un om cu școlă agronomică. Condiții foarte avantajoase.

A se adresa la

„Brüder Schiel,”
fabricanți în Braşov.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscribe, administrațiunii. In cazul publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administ. „Gazeta Trans.”

Semănțe de trifoiu roșu, de două-ori curățit, mohor (cuscuta), apoi **Luțernă** veritabilă franceză, **Napî** séu sfeclă de Oberndorf, **Napî** séu sfeclă Mamuth, **Linte** de sēmēnat, **Mazēre** de sēmēnat.

Oferă cu prețuri ieftine:

Martin Fromm,
Braşov, comerțiu cu produse și proprietar de mără.

ABONAMENTE

LA „GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unu anu.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unu anu.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anu.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anu.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Prima întreprindere românească în Munții Apusenii.

Deposit mare de bere din Steinbruch, prima calitate Abrud.

Subscrisul are onóra a aduce la cunoștința publicului român din Munții Apusenii ca cu **1-a Martie a. c. am înființat în Abrud**

UN DEPOSIT MARE DE BERE

dela renumita bereria reg. din Steinbruch.

Berea fiind de calitatea cea mai bună o vënd în condițiunile cele mai favorabile.

Rog onoratul public român din Munții Apusenii să mă sprijinescă in acesta întreprindere întâia órá inițiată de un român.

Abrud in 14 Martie 1896.

Cu totă stima

937,1—3

LANES JURCHESCU.

Mostre atrăgătoare

pentru mușterii privați gratis și franco. **Caete cu mostre**, cum nu s'au mai vëndut până acum, pentru **croitorii**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Pervien și Dosking pentru înaltul cler, stofe prescise pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici; livrere-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — **Asortiment foarte bogat de LODEN** din Stiria, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabriciei, nu pot nici o concurență. — Asortiment de șaluri fine și durabile pentru dame in colorii foarte moderne. — **Stofe de spălat**, pleduri de volagiu dela 4—14 fl. Tóte cele necesare la croitorii, precum căpșușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voesce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată**, ér nu sdrênțe eftine, cari nu prețuesc nici cât cusutul croitorului, să se adreseze la

JOH. STIKAROFKY în Brünn. (Centrala industriei de postavuri austriace).

Deposit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Se se feroseca cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub marca „Marfa lui Stikarofsk” oferă alte mărfuri false. La astfel de ómenii eu nu vënd sub nici o condiție marfă.

899,6—21.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Têrgulu Inului Nr. 30.

Acestu echipamentu este provēdutu cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiindu bine asortatū cu totū felulū de caractere de litere din cele mai moderne este pusū în pozițiune de a putē esecuta **orice comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AURU, ARGINTU ȘI COLORII

CĂRȚI DE SCIINȚĂ.
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

uverte, in totă mărimea.

PRIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
RESTAURANTE.

PROIECTURE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescū în biuroulū tipografiei, Braşov, Têrgulu Inului Nr. 30, etagiulū I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.